

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Beeskerek.

Zápolya-utca 1-ső szám.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeeskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők

Telefon szám 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Feladós szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybeeskerek, 1896.

XXV. évfolyam, 137. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 12 ft.
Félévre ——— 6 „
Negyedévre ——— 3 „
Egy hóra ——— 1 „
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik mindennap

vasár- és ünnepnapok kivételével.

Kedd, június 16.

Városi ügyeinkről.

(A villamvilágítás.)

II.

Nagybeeskerek, június 16.

Elmult a szentlélek magasztos ünnepe és bár úgy éreztem magam is, hogy engemet is megszállt, mert igazhittel és áhítattal könyörögtem, hogy a lelket megvilágító, a szívet megedző és jobb törekvésekre buzdító erejével támogasson engemet, akkor mikor a hívők világában ezen célból ünnepi körutját megteszi, — mégis nem merem még távolról sem binni azt, hogy én képes volnék találni és megállható érveléssel tanácsot adni azon közügyekre nézve, melyekkel jelenleg megindult cikkek-sorozatomban foglalkozni kívánok. — De a „stat voluntas pro ratione“ igénybe vétele mellett jólélekkel elmondhatom, hogy szerény felfogásom és tehetségemhez képest a közügyet ohajtom szolgálani.

Kétségtelenül nagy kulturális vívmány a nem régen megindult villamos világításunk.

Hogy ez egymagában, érte a világítás kitérőjét és eddig még nem történt szolgálatfelmondást, mindenkit meglepéssel tölt el, az bizonyos.

Miután a közelmúltban Budapesten és Bécsben megfordultam és ott el nem mulasztottam jó későn lakásomra menni, — persze csak azért, hogy az otthoni meg a fővárosok közvilágítása között összehasonlítást tehessek, — mondhatom, ezek légszuszvilágítása, főleg már akkor mikor az üzletek, melyek nagy része előtt Auer-féle égők vannak alkalmazva, már csukottak, a mi közvilágításunkhoz képest valóságos sötétség számba megy, kivéve a nagyobb díszere-

ket, a melyeken középületek vannak. — De ezen fényes világítási eredményt beismerve, nem lehet elhallgatni azon aggodalmakat és kételyeket, a melyek sokunknál erre vonatkozólag léteznek.

Nem érzem magamat hivatottnak annak eldöntésére, hogy vajjon városunkban mi lett volna czélzerűbb, légszuszvilágítás-e, avagy az általunk választott villamosság; de tény az, hogy manapság, mikor a tüzfának mindig nehezebbé váló megszerzésével, a térről-térré mindig nagyobb mértékben mutatkozó coaks*-szükséglettel állunk szemben, legalább beható és minden előnyöket és viszonylagos hátrányokat egybevető tanácskozást megérdemelt volna ezen ügy, a melyben csak a modernség, a találmány későbbisége, a problémának olyan fényes eredménye, mint a milyent még ezelőtt 10—15 évvel nem is reméltünk, döntött. Tény az, hogy az Auer-féle égők alkalmazásával a villamosság világítást is meghaladó eredményt lehet elérni, — ez alatt persze a meglehetősen költséges ivilámpákat nem értve.

Egy másik előnye a légszuszvilágításnak az, hogy kisebb ipariüzletekben könnyen használható éppen úgy motorok hajtására, esetleg ezek fűtésére, valamint kisebb háztartásokban főzés és talán fűtésére is; hygienikus szempontból azonban a villamos világítással szemben azon hátránya van, hogy az égéshez sok élelyt használ el és így természetesen azon levegőkört, melyben élünk, élelyben szegényebbé, ellenben szén-sav tartalomban gazdagabbá teszi. A mi a fogyasztás ellenőrzését illeti, gázóráink a legmegbízhatóbb pontossággal mutatják ki az elhasznált mennyiséget már mintegy öt évtized óta.

*) Bocsnát, nem tudok a nekem sehogysem tetsző és magyartalan „pirszén“ szóval megbarátkozni.

— míg ellenben olyan villamossági árammérők, melyek a szolgáltató vállalkozót éppen úgy, mint a fogyasztót a károsodástól vagy meg nem illető előnytől felmentlenül megóvnák, még eddig tudtommal nincsenek.

Itt nyomban reá kell mutatnom egy oly körülményre, mely esetleg városi villamvilágítási vállalatunkra két irányban lehet káros.

Ugy hallom, hogy a város több üzlettulajdonosala villamosság szolgáltatására nézve általánosságban alkudott meg. Ertesztésem szerint ezen általánosságok az illető üzletekben eddig fölhasznált petroleumvilágítás költségeit nem sokkal haladhatják meg. Kétségtelenül azon egyességár szerint, mely a jövedelmezőségi számítások alapul lett véve, t. i. 16 gyertya erejű láng egy órája 3 kr., melynek alá szállítása később 2 1/2 kra kilátásba helyeztetett, a villamossági világításnak többbe kell térülni. A míg egyrészt a fogyasztásra megalkuvó fél előtte ösameretes fix tényező alapján köti meg az alkut, — addig a világítást szolgáltató város csak annyit tud, hogy hány X gyertyaerejű láng fog alkalmaztatni. Természetes és teljesen megengedett dolog a fogyasztónál, hogy az általánosítás folytán a többköltőség kérdése elesvén, most már mentől korábban fog világítani és mentől később fogja azt eloltani.

Az ilyen általánosítás folytán tehát a város előreláthatólag nagy mérvben fog károsodni és így azon jövedelmezőségi előirányzat, a mely a vállalat megszavazásánál alapul lett véve, annál kevésbé fog bevalni, mert a befektetési tőke részint az építő vállalattal nem eléggé előrelátóan megkötött szerződés folytán a interkaláris veszteség nagyobbodott, részint a beko-

A „TORONTÁL“ TÁNCZÁJA.

Asszony.

Irtá: Megyeri Dezsőné.

A kis városban egy óra alatt híre futott, hogy a szép Orvei Ella hazajött az anyjához. A kik a vasutól behajtani látták, esküvel is készek bizonyítani, hogy a szemek ki voltak sirva...

Persze, persze, mondta a kövér tanácsosné, annak a szerelmi házasságnak nem lehetett jó vége. Az Orvei leányé pedig a javából való szerelmi házasság volt.

A leány maga kérte meg az urát, azt a félig éhen halt kis szobrát, a kit akkor kezdett felkapni a hir, — teketória nélkül a szemébe mondta:

— Feleséges leszek, ha szeret.

S tudna-e valaki ellentállani egy olyan szépséges, kacér, gazdag leánynak? Jámber karthauzi barát sem tudta volna azt felelni:

— Kisasszony, maga nem kell nekem!

Létei Zoltán is megvette az igézet, most meg kiábrándult. Vagy talán a modelljei közt az Ellánál feketébb szemeket, az sem lehetlen...

As asszonyka, a ki otthagya az urát, bevonnult az édes anyja legbelső szobájába és a saját keserűségén kívül nem létezett reá nézve világ.

Senkit nem akart látni. Hazajött meghalni. Ennyi az egész.

As anyja vigasztalta:

— Sebaj, édes leányom! Nem szeretted már azt az embert, otthagytad... megérdemelte, ha nem becsült meg. Azt akarja, remete életet élj az oldalán s míg ő ott mulatozik modelljei közt a műteremben s felmelegszik a felé szálló

pillantások tüztől, te addig otthon harisnyákat kötögesz...

Nem volt bátorsága, hogy odamondja az anyjának:

— Nem ezt akarta ő, csak azt nem engedte hogy...

Hát miért nem engedte? Lehet-e parancsolni egy Orvei leánynak? Önkénytelenül daczosan hátravetette fejét és összeharapta az ajkait.

Hiszén ő semmi rosszat sem tett, csak tetszett neki az ura feltékenysége, büszke volt reá, hogy még most is annyira szereti, mint az első mámoros hónapokban, midőn Diána szobrának kikötése közben, otthagya modellt, anyagot, műtermet, ájított a „fészekbe“ s az ő ajkairól merített ihletet, az ő szeméből erő és kitartást a mestermű tökéletes megalkotásához.

Es most vége! Igen, vége a hóbortnak, szerelemnek, mindennek vége van!

Nem szereti, nem szeretheti azt az embert. Oh még most is előnti arcát a vér, ha eszébe jut az a megaláztatás.

A színházba akart menni (Romeo és Juliát adták), az urának meg késő estig dolga volt a műteremben, valami agyagot akart kidolgozni, hogy meg ne száradjon reggelig, tehát nem mehetett együtt.

Páholyába beült Póka hadnagy s valami érdekes léhaságot durosolt a fülebe, ő a szinpadnak háttal fordulva hallgatta, talán kacagott is, mit tudja már? De azzal nem törődött, hogy férje már napok óta görbe szemmel nézte a hadnagy-bizalmas közeledését.

Mikor a függöny a második felvonás után legördült, ott állott férje a páholyajtóban s parancsoló hangon mondta:

— Haza megyünk.

Ők észre sem vették, mikor belépett; olyan sápadt volt, mintha az imént meghalt Mercutio jött volna vissza a másvilágról.

Póka hadnagy fölállva köszöntötte; a másik nem vette észre, hanem gyorsan leakasztotta a fogsárol felesége belépőjét.

Az egész egy szempillantás alatt történt! ő csak azt értette belőle, hogy férje parancsolni akar.

— Nem megyek! vágta vissza daczosan. Az ura akkor már vállára tette a köpenyt és fejére borította a csipkekendőt.

A kik a páholyba néztek, csak az udvarias férjet látták s neki a haragtól és szegyetől kicsordultak könnyei.

Engedelmeskednie kellett.

Othon heves jejenetők volt.

— Nem akarom, hogy a feleségemet hirbe keverjék azzal az ostoba ficzkóval, — mondta indultatosan. — Maga egyszerűen megmondja neki, hogy nem óhajtja a társaságát... vagy mit tudom én? mit kell mondanok ily esetben az asszonyoknak! Ha még egyszer a páholyában találok, megszégyenitem magát.

Benne meg felülkerekedett a dacz, az asszony.

Másnap valami léha operettet adtak. Az ura még déiben mondta, tán jobb volna othon maradni a fészekben? Szó sem volt köztük a tegnapi esti incidensről.

De neki eszébe jutottak a kemény szavak, az ura fenyegető fellépése. Ah, hát olyan asszony ő, a ki felett szarnoki hatalmat gyakorolhat a férj.

Csak azért is elment a színházba, s az utolsó felvonás végjelentéig tüntető szívélyességgel diskurált a hadnaggyal.

Az urát hasztalan várta, nem jött utána.

Egy pillanatra úgy tetszett neki, mintha annak villámzó tekintetét látta volna egyik átelleni páholy sötét háttéréből... de nem ügyelte tovább.

vetkezett igen tetemes építkezési több-költségek miatt is nagyon megnövekedett.

Igy tehát föl lehet tenni, hogy a város a legközelebbi jövőben kénytelen lesz az eddig általánosított felektől a villamos-ság árát a megállapított egységarak szerint követelni, a mi aztán a régi fogyasztók egynémelyikét és a jövőre kilátásba vett új fogyasztók jó részét is el fogja riasztani.

Arról, hogy a villamos vezeték fenyő-fapózná mily mértékben éktelenítik el városunkat nappal, nem is akarok szólni, mert mint már kezdetben mondtam, a világítás maga oly szép, hogy ezen póznákat éjjel észre sem veszszük.

Szerintem azon előrelátható okból, hogy a csak 1895-ik évi április hóban megkezdett építés miatt, a villamos világítás működésbe lépése ugyanezen év november 1-ére biztosítható nem volt, ezen építkezést 1895-ik évben egyáltalában nem, hanem csak 1896. elején kellett volna megkezdni és hogy a város ezen elhalasztás anyagi kárát ne vallja, a fővárosban folyósított kölcsönösszeget teljesen egyenlő kamatozás mellett a helybeli pénzügyintézeteknél lehetett volna elhelyezni.

Tény egyébiránt az, hogy a villamos világítás megvan és jó, tény az is, hogy sokkal többbe került, mint a mennyi befektetésre elő volt irányozva.

Gondolom Gottlobon, most Kis-Komlós, van egy jómódu német földmives embernek ujon épült háza következő elmés fölirattal:

„Das Bauen ist eine grosse Lust,
So lange man nicht weis wass das
[kust.“

Miután a folyó évi városi költségelvi-irányzatnak már ugyancsak!! folyó évi április hó végével történt letárgyalása alkalmával a villamos világítási gazdasági ágra nézve még hozzávetőleges költségterv is csak alig láthatott napvilágot, nem mondom, hogy türelemmel és bizodalommal, de lázas kíváncsisággal kell az ez évi városi zárszámadást bevárni; a nagy meglepetés az lenne, ha ezen gazdasági ágba a bekövetkezni kellő nagy deficit nem lenne túl nagy. Es evvel, ha tetszik a t. olvasóknak, legközelebbi közlésünkben elvétehetjük a város-házához, csak hogy azt valahogy ne a nagyhidtól a kishíd felé megnyitott Bega-

Csak a darab végeztevel jutott eszébe, hogy egyedül van a hadnagygyal s neki száz farkeszo szem láttára annak kiseretet kellett elfogadni.

Ah, soha sem feledi azt a kíváncsi, gunyos tekintetet . . .

Otthon elkeseredetten kérdezte az urától.
— Hát rabszolga vagyok, a ki tartozik meghajolni parancsszavára s a kit igába hajt fenyegetéseivel?

Az ura eslesen hangsulyozva mondta:

— Nem, csak a feleségem . . . a ki tartozik tisztelni az én óhajomat s megvédeni a reputációját.

— Ah, hát csak a hiremet? S én elég ostoba voltam azt hinni, hogy a szerelmemet félti mondotta ő keserüen.

Mintha diadalmas mosoly játszott volna az ura ajkai körül. Az esztét vette ez a mosoly.

— Nem töröm, hiszen nem fúz magához rablánc . . .

— Persze, hogy nem, csak eskü — mondta a másik hidegen.

— Az esküt feloldják, ha én akarom.

Azt várta, hogy legalább kérő tekintetet vessen rá az a hideg ember, akkor minden másként történt volna . . . hanem a helyett összeszorította az ajkait s csak annyit mondott:

— Ahogy tetszik.

Es ma reggel a férje kikisérte az induló házhöz . . .

Nem, nem volt már a férje, csak az ember, a kivel egykor olyan boldogan szerettek egymást.

Még most is hallja azt a második csenge-tést; úgy csilingelt a fülebe, mint lélekharang, s ő szeretett volna ama hangokra leborulni s imádkozni haldokló boldogságukért.

parti sétáló helyen tegyük, mert itt a legtöbb partbeli háztulajdonos, számítva a nagy árviere, mely azt el is viheti, a házi és egyéb szemetet közvetlen a gyalog-járó mellé rakja le.

Ö. V. P.

Közigazgatási bizottság.

Nagybecskerek, június 16.

Rónay Jenő főispán a folyó évi június hó 15-ére kitzűtt közigazgatási bizottsági ülésnek elnöki megnyitása után két örven-detes bejelentést tett, és pedig előbb bemu-tatta a m. kir. pénzügyminiszterium 1723/p. m. számú leiratát, melyben közöltetik a bizottság-gal, miszerint ő császári és apostoli kir. felsége legfelsőbb elhatározásával Talapkovics Vazul nagybecskereki kir. pénzügyigazgatót a kir. tanácsosi cím díjmentes adományozása mellett a hatodik fizetési osztályba sorozott kir. pénzügy-igazgatóvá kinevezni kegyeskedett, másodsorban pedig tudomására juttatta a bizottságnak, misze-rint a m. kir. miniszterelnök folyó évi 6525/m. k. sz. leiratában teljes elismerését fejezte ki azon szakavatott és alapos munkáért, melylyel a köz-igazgatási bizottság 1895. évi jelentését egybe-állította és megszerkesztette, egyben indítványozza, hogy a különös kitüntetés nyert évi jelentés egybeállító, az alispáni hivatal előadói kara, ezen legmagasabb elismerésről értesíttessenek.

Mindkét bejelentés örvendetes tudomásul szolgált és Talapkovics Vazul, mint a bizottság tagja iránt eddig is érzett rokonszenv és tisztelet az őt most érdem szerint jutalmazó legma-gasabb kitüntetés hatása alatt a bizottság részéről kifejezésre jutott és azt örvendetes tudomásul jegyzőkönyvbe vétetni határozta.

A közig. bizottság további tárgyainak elő-adása közben bemutatott havi jelentések során találtatott, hogy 1896. év május havában befolyt egyenes adóban 571,191 frt 91 kr., hadmentes-ségi díjban 812 frt 62 kr. A mult 1895. év meg-felelő hónapjában egyenes adóban 551,051 frt 65 kr., hadmentességi díjban 969 frt 71 kr. Összehasonlítva tehát e két eredményt, kitűnik, miszerint a folyó évben egyenes adóban 20,140 frttal több folyt be. Hátralékok állása pedig: egyenes adóban 3.198,968 frt 88 kr., hadmen-tességi díjban 148,294 frt 44 kr. Ezen számmal egybevetve a tavalyi megfelelő hónap állapotához, 200,825 frt hátraléki apadás jelentkezik.

Az államépítészeti hivatal jelentéséből, köz-utaink kiépítésének örvendetes előhaladásáról értesült a bizottság s a fedanyag kiszállítása a kedvező időjárás folytán zavartalanul eszközöltetik.

Egy pillanatra úgy érezte, mintha resz-ketne a kar, melyre kezét támasztja.

Felnézett az urára; oh csak egyetlen szócs-kát, egy meleg tekintetet vár.

Az meg elnézett a feje fölött s fölsegítette a vasuti kocsi lépcsőin . . .

Elküldte magától. Oh gyűlölni fogja, — gyűlölnie kell azt az embert, aki oly könnyü szerrel eldobta magától a boldogságokat.

Hát ezt érdemelte ő? nem látott be az az ember a szív rejtett zugába, nem tudta, hogy . . . eh nem szabad többé rá gondolnia. Így akarta, hát legyen így.

Behunyja a szemét s megint csak látja az elhagyott édes kicsi fészket, a hova nem fog többé visszatérni soha, soha.

Az anyja lépett a szobába.

— Tudod-e, ki van itt? — kérdezte jelen-tősegteljes mosollyal. S választ sem várva foly-tatta: a Póka hadnagy.

A fiatal asszony arcára pir szökött. Azt akarta mondani:

— Nem akarom látni a hadnagyokat.

Am az akkor már az ajtóból kérdezte:

— Beléphetek?

Az asszony kelleetlenül mondta:

— Hát erővel kompromittálni akar? Mit mond az uram, ha megtudja, hogy utánam jött?

— Az ura? Hiszen maga ott hagyta az urát, azért jöttem utánaszép asszony, feleségül veszem, ha maga is akarja. — Most csak nem ad kosa-rat, mint leánykorában.

Ella egy pillanatig merőn nézett az előtte álló alakra, aztán felhuzta vállait, a mi körül-belül azt jelentette:

— Tehetek én róla, hogy ez az ember ilyen ostoba?

Közegészségügyi viszonyainkat illetőleg is a folyton javuló helyzet mellett bizonyít az el-mult havi hivatalos jelentés és a nagy ellenőrzés és óvintézkedések gyors és szigorú alkalmazása mellett a még előforduló járványos betegségek száma mindinkább apadóban van.

De igen örvendetes haladást jelez a tan-ügy előmenetele is, kiválóképpen pedig előhaladt hazai igényeinknek megfelelő alaposabb szellemi képzettség előfeltételét képező állami elemi iskolák sűrű felállításá által, melynek elősegítője és az egyetemes tanítást meg-könnyítő ovodák hasonlóan fontos létesítése az eredményhez képest épp oly komoly gondját képezi e vármegye tanfelügyelőjének, miként az előbbiek.

Végre a nagybecskereki kir. ügyészség jelentéséből szinte örvendetes jelenségül vétetett a bűnügyi statisztikai állapotoknak javulása, mely körülményből népünk kedélyműveltségének óhajtott nemesbűlése bizton és folyton rövidebb időközön belül remélhető és elvárható. Ezen je-lentés kapcsán dr. Orosdy Lajos kir. ügyész egy épp ugy jogászai szakértelem, mint pedig büntető-jog-politikai szempontból indokolt indítványt tett a bizottságnak a „zászlósértés“ vétségének szigorubb minősítése és súlyosabb megtorlása tárgyában a belügyminiszteriumhoz intézen-dő felirat érdekében, kiemelvén a megoko-lásban a külföldi hason törvényhozási intézkedé-sek által igazolt azon államjogi szükséglet, mely egy nemzet tiszteletének és közlekedésének tárgya, — a magyar nemzetnél kiváltképen szent jelvény — a nemzeti zászló megsértésének ala-csony merényletét legszigorubb büntetőndőnek javasolja. A bizottság egyértelműen hozzájárulva, határozattá emelte a nagyfontosságú indítványt és a magyar királyi kormányhoz e tárgy-ban felirat intézését mondotta ki. Ezzel az ülés tárgyai kimerítve! lévén, elnökölő főispán a jövő havi ülésnek július 6-ra való kitzűzése mellett az ülést berekesztette.

HIREK.

Tájékoztató.

Június 29. Tiszai-regatta szövetség versenye.
Július 6. Közigazgatási bizottság ülése.

A gőzfürdő naponta reggeli 5 órától nyitva van; nők észre kedden és pénteken délután.

— Államsegély. A vallás- és közoktatás-ügyi miniszter Jovánovits Emilia farkasdi g. kel. szerb lelkész özvegyének 30 frt államsegélyt, Zivkovics Dragolyub módosi g. kel. szerb lelkésznek pedig 80 frt államsegélyt engedélyezett.

Egy fél másodpercig még a bosszura is gondolt . . .

Ah milyen gyönyörűség volna megmontani annak a dacos, kemény embernek az életét.

Hanem az okossága rögtön utána gon-dolta:

— Meg a magamét is! Ah, hát ő is olyan szánalmasan ostoba legyen, mint a hadnagy ur.

S mig Póka ajkáról áradt a vallomás, Ella idegesen mosolyogva forgatott ujjai közt egy a zongoráról felvett hangjegyet, melynek minden sarkában ott volt egy odavetett szó . . . az ura írása, a ki szerelmesen firkálta neki egyszer otthon a kedves kicsi fészeken.

— Szeretlek, . . . kis feleség . . . mindig öröklök.

Es gondolatai visszaszálltak a fészekbe, ahhoz az emberhez, ki a mult estén olyan egyenesen, igazsággal védte jogait. Im, most itt áll előtte egy másik, a ki nem akar kevesebbet, mint őt az urától elszakítani.

Ah, hiszen ez az ember itt előtte merész és szemtelen.

Az még mindig várta a választ. Es Ella a vi-lég legtermészetesebb asszonyi hangján mondta:

— Nem is kétem, hogy a hadnagy ur szeret engem . . . éppen azért kérem, tegyen nekem egy kis szívesseget, adja fel ezt a táviratot.

Elővette zsebkönyvecskéjét s egy kiszaki-tott lapra, szép kerek betűkkel írta:

„Edes, jöjj utánam, — kérlek!“

— Az uramnak szól, magyarázta gonosz mosollyal Pókának, a ki lekapta a csipetűjét s úgy olvasta el másodsor is azt a néhány szót.

térc. M
és apos
kelt leg
Vazul
királyi
felsőbb
becskere
évi júni
kereki
dez, ekt
— Aki
esetleg
alírási
azok sz
igazgató
ügyigazg
megyesze

templom
fel Szász
res és pa
egyesek,
záns volt
retet, a
leg a sz
A püspök
műreke
sait felek
testvéri
városháza
telgekek
a melyen
köt és cs
át Budape
beláthatla
ságokka,
élükön, a
papokkal
fogadta.

nálunk a
vazta azt
tőknek, h
megtekint
leszavazta
hogy a vár
fizetésüket
magyar
idézett elő

— A
szabályoz
s városunk
alkotó hatá
tott ülésébe
rozta ugyan
mely a vár
kolák közt
végre valan
anomália ab
nagy áldozat
(a rom. kat
feladták fele
szerb feleke
geit a város
a nélkül, ho
szellemére
Fizet a lak
az általa fen
a lakosság
időben azon
val a nevez
magatartást
gyűlöléseit
folytán ugy
tározati java
bizottság:

A közg
vényhatóság
gör. kel. sz
segélyt vonja
esetben nyuj
azok község
Termész
ban: vajjon
ülés ezt a jav

— Nem
Becserek ne
mondta: kell
és a pénzügyi
tegnapi közgy
szintén azt ha
és Magyar-ute
lést ezeknek
ért? Hát az
határozatot s
két fórumot ez
megjárja. Itt p

— **Bankett Talapkovits Vazul tisztele** tére. Mint annak idején említettük, ő császári és apostoli királyi felsége folyó évi június 2-án kelt legfelsőbb elhatározásával Talapkovits Vazul nagybecskereki pénzügyigazgatónak a királyi tanácsosi czimet adományozta. Ezen legfelsőbb helyről jött kitüntetés alkalmával a nagybecskereki pénzügyigazgatóság tisztikara folyó évi június hó 20-án, este 8 órakor a nagybecskereki kaszinó nagytermében közvacsorát rendez, ekként is óhajtván a kitüntetést ünnepelni. — Akik tévedésből nem kaptak ívet, vagy esetleg nem jutottak abba a helyzetbe, hogy az aláírási ivenek előjegyezhetők volna magukat, azok sziveskedjenek Braun Vilmos pénzügyigazgatóhelyetteshez fordulni. A népszerű pénzügyigazgató tiszteletére rendezett bankett íránt megyszerte a legélénkebb érdeklődés nyilvánul.

— **Az óbecsei szövetséges protestáns templomot**, mint nekünk írják, tegnap avatta fel Szász Károly ev. ref. püspök sok vidéki esperes és pap segítségével. A püspök fogadtatása ugyegek, mint egyetiek, hatóságok részéről impozáns volt. Igazán szép volt ama testvéries szeretet, a mely ez alkalommal az összes hívek, főleg a szerbek és izraeliták részéről nyilvánult. A püspök felszentelő beszéde a vallásos költészeti műrekek gyöngyé volt, midőn városunk lakosait felekezeti és nemzeti különbség nélkül a testvéri szeretetre hívta fel. A felavatás után a város háza dísztermében az egy óráig tartó tisztelegések befejeztetvén, a lökerten díszbéd volt, a melyen Csopor Gyula köszöntötte fel a püspököt és családját. Délután a püspök Török Becsén át Budapestre utazott, a hova Ó Becséről a kecsik beláthatatlan sora kísérte, s ott a nép az összes hatóságokkal, gróf Bethlen Miklós főszolgabíróval élükön, a rom. kath. ág. ev. gör. keleti és izr. papokkal és a város összes intelligenciájával fogadta.

— **Szegény kikindai tanítók.** Mig it nálunk a képviselőtestület egyhangulag megszavazta azt a 25 frtot, amely módot nyújt a tanítóknak, hogy ezredéves országos kiállításunkat megtekintsék, addig odaát Kikindán a többség leszavazta ezt az indítványt, valamint azt is, hogy a városi hivatalnokok ugyanez célból egy havi fizetésüket kapják. A szerb többség e tüntetése a magyar kiállítás ellen jogos felháborodást idézett elő a legszélesebb körökben.

— **A verseczi szerb iskolák megrendszabályozva** Verseczről írják: Nagyon fontos ügy a városunk népoktatásügyének terén korszakot alkotó határozatot hozott a mult csütörtökön tartott ülésében a közigazgatási bizottság. Elhatározta ugyanis, hogy azon a régi anomálián, mely a város és a gör. kel. szerb felekezeti iskolák közt fenálló viszonyban nyilvánul, végre valaha segíteni fognak. Ez a nevezetes anomália abban áll, hogy a város lakossága bár nagy áldozattal községi tanintézeteket tart fel (a rom. katolikusok, evangélikusok, izraeliták feladták felekezeti iskoláikat), mégis a gör. kel. szerb felekezeti iskolák összes fentartási költségeit a város lakosai fedezik — fedezik pedig a nélkül, hogy azoknak az iskoláknak beléletére, szellemére legkisebb befolyást gyakorolhatnának. Fizet a lakosság, de nincs a mellett semmi joga az általa fentartott iskolában. Régen érezte már a lakosság ezt a sérelmet, de túrt. Az utóbbi időben azonban a millenniumi ünnepek alkalmával a nevezett gör. kel. iskolák oly ünneprontó magatartást tanúsítottak, mely immár megtermette gyümölcsöseit. Egyik képviselő interpellációja folytán ugyanis a tanfelügyelő következő határozati javaslatát fogadta el a közigazgatási bizottság:

A közig. bizottság megkeresi a város törvényhatósági közgyűlését, hogy a versecz-városi gör. kel. szerb felekezeti iskoláktól a községi segélyt vonja meg és az eddigi segélyt csak az esetben nyujtsa újból a szerb iskoláknak, ha azok községiékké alakíttatnak át.

Természetesen nagy az izgatottság a városban: vajjon elfogadják-e a városi törvényhatósági ülés ezt a javaslatot.

— **Nem kövezünk.** Ugocsa non coronat, Becskerek nem kövez. A kövezési bizottság azt mondta: kell kövezni; az állandó választmány és a pénzügyi bizottság ugyanazt mondta; sőt a tegnapi közgyűlés is 17 szavazattal 6 ellenében szintén azt határozta, hogy a Zápolya-, Kórház- és Magyar-utca kikövezendő, s mégis, mégis nem lesz ezeknek az utcáknak kövezetük. Hogy miért? Hát azért, mert valaki megfélebbelte a határozatot s arra nincs remény, hogy a másik két fórumot ez az ügy még a nyár folyamán megjárja. Itt persze fel lehet, sőt kell is vetni

a kérdést: vajjon miért hozza a polgármester az ilyen tárgyat csak a júniusi közgyűlés elé s miért nem írta ki az árverést már januárban, miáltal egészséges konkurrenzia fejlődött volna a város bizonyára olcsóbban kövezne. Menzser Lipót v. képviselő az egész közönség indignációjának adott kifejezést, midőn e huzavonát, mely sajnos, nem az egyetlen, a legerélyesebben ostromozta. — De mi megbocsátunk a városunk vezetőinek dacára annak, hogy e pillanatban is, midőn e sorokat írjuk, a belváros egyik kövezetlen és rendezetlen utcájára esik tekintetünk. Am maradjanak ez utcák kövezet nélkül, ha eddig megvoltak, meglesznek ezentul is, de a mit nem bocsáthat meg a polgármesternek egy higgadtan gondolkodó ember sem, az az, hogy tegnap indítványt tett, mikép az egész ügy levétesse a napirendről, tehát elejteni kívánja a kövezetnek feltétlenül szükséges javítását is. Hiába mutattott rá dr. Perisics Zoltán városi főjegyző, hogy a javítás elhalasztása a városra nézve tetemes kárral fog járni, a polgármester fentartotta indítványát, s minket csak az nyugtat meg, hogy összesen 6 mondd hat híve akadt, ki Ugocsa álláspontját osztotta. Másfélórai vita után, melynek sorrendje élczlapba való, a közgyűlés kimondta a kövezést, Gligorovics és Wolfinger képviselők felebbezték s a polgármester meglegedéssel enuncziálhatta, hogy nem kövezünk. Még egy ilyen győzelem

— **Az orosz czár Bécsben.** Bécsből telegrafálja tudósítónk, hogy az orosz czár nejevel együtt, augusztus 23-án Bécsbe érkeztek. A magyar miniszterek, szüneti szabadságukat félbeszakítva, a czár fogadására Bécsbe fognak menni. A vendégek öt napig időznek az osztrák fővárosban. Augusztus 28-án a czári pár tiszteletére a schönbrunni színházban diszeldadás lesz.

— **Szavits Zsarko második hangversenye** A jeles énekes, ki a mult héten igen szép erkölcsi és anyagi siker mellett énekelt Nagybecskereken, közkívánatra e hó 19-én (pénteken) még egy hangversenyt ad, még pedig ezuttal a szerb társulat közreműködése mellett. A részletes műsort e napokban közöljük.

— **A mostoha apa mint esábitó.** Temesvárról írják lapunknak: Tegnap tárgyalta az itteni törvényszék Wawra József sőtőmester bűnügyét, a ki erőszakot követett el a mostoha leányán. Az eset a következő: Egy szép márcziusi napon Wawra sétára indult leányával, a 18 éves nyurga vörös Máriával. A nagykoszmában tánczoltak, végig élvezték a park látnivalóit, a hippodromot, még hintáztak is, majd estefelé hazatértek. Ott az ember maga elé rendelte a feleségét meg a leányt és azt mondta nekik, hogy megfürdik a vérükben, ha Mária nem engedí át magát neki. A nők megrettentek, nem mertek ellenkezni és a pékmester végrehajtotta a legocsmányabb vérfertőzést. Ez így tartott egy ideig, a mikor a leány, hogy megmeneküljön a brutális férfitől, jelentette a törvényszéknek. A törvényszék ennek alapján Wawrát három és fél évi fegyházra, továbbá négy évi hivatalvesztésre ítélte.

— **A saisonból.** A ki ért a madárszóhoz, hallgassa csak mennyivel vidámabb ilyenkor a a mi verebeinknek, a városi élet ezen egyetlen tollas énekesének a csicsiri-nótája, milyen vidáman vetik szét a szárnyaikat és fürdenek a porban, míg a napsugár jótékony melegével egészen keresztül járja pehelybundáscskáikat. Szép, nagyon szép ilyenkor az élet, mikor látja az ember a füvet fakadni és a színes selyemvirágokat himbálózni a női kalapokon. Ilyenkor nyílnak ki ezek a mindenféle selyemvirágok, melyek illatukat azokból a bájos fejcséktől kapják, melyeknek diszeül szolgálnak. Egész virágos kert az estéli órákban a korzó, a hova kijárnak ilyenkor a legszebbek széppé tenni a tavaszt. Az ut közepéről pedig éles csengettyűzés riasztja el az embereket, a biciklizők adnak jelt az arra sétálóknak, hogy térjenek le az utról. Soha annyi biciklizőt nem lehet együtt látni, mint nálunk az estéli órákban. Férfiak, asszonyok, nagyobb és kisebb kisasszonyok, diákok stb. mind-mind gyakorolják ezt a jelenleg legnépszerűbb sportot. Tíz óra után, mikor az ivlámpák elsötétülnek, ők is eltűnnek a korzóról és nem igen mutatkoznak a biciklin másnapig, a mikor újra kezdi a tegnapi futamokat.

Szerb színészet.

A folyó hétre az igazgatóság a következő műsort állapított meg: Kedden június hó 16-án „Niobe.” Vigjáték 3 felvonásban, írta Paulton angolból fordította Andrics. (A bécsi burgszínház repertoire-darabja.) — Csütörtökön június hó 18-án: „A nők barátja.” Szinmű 5 felvonásban, írta ifjabb Dumas Sándor, francziából fordította Gyókics. — Pénteken június hó 19-én: „A nyúl.” Vigjáték 3 felvonásban, írta Vojeszniczky, oroszról fordította Glisics. Szávics Zsarkó udvari operaénekes hangversenye. — Vasárnap június hó 21-én: „Az anya áldása.” Vaudeville, 4 felvonásban, előjátékkal, zenejét szerző Müller.

Legujabb hírek.

A czár.

Budapest, június 15. Moszkvából jelentik: Az orosz czár állapota nem kielégítő. A Kodinszky-mezőn történt katasztrófa nagyon megrendítette idegrendszerét. A czár a koronázás napjaiban csak a legnagyobb erőfeszítéssel tehetett eleget reprezentacionális feladatainak.

A japáni alkirály Budapesten.

Budapest, június 15. Tasini Samadaru japáni császári herceg, alkirály tegnap délután meglátogatta a kiállítást.

A kínai alkirály.

Budapest, június 15. Li Hung-Csang kínai alkirályt Vilmos császár a vörös sasrend nagykeresztjével tüntette ki. Li-Hung-Csang ma Charlottenburgban koszorut tett I. Vilmos császár sírjára ezzel a fölirással: Li-Hung-Csang a nagy Vilmos császárnak. A kínai alkirály a jövő héten meglátogatja Bismarck herceget Friedrichsruhében.

Franciaia kém Németországban.

Budapest, június 15. A mainzi várbán ma kémkedés gyanuja miatt letartóztattak egy nancy-i francziát, a ki azt állítja, hogy séta közben tévedt a várerősítése közé.

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése június 16-án)

Budapest, június 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház ma folytatta tanácskozását a kuriai bíraskodási törvényjavaslat egyes szakaszai felett.

Szalay Károly, továbbá Sima Ferencz, Vajay és az ellenzékéről még többben, minden egyes szakasznál módosítványokat terjesztettek elő, de a többség az előadó felszólalása folytán azokat mind mellőzte. Az ülést az elnök fél kettőkor berekeszti.

A hírlapírókongresszusról.

Budapest, június 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) A sajtó harmadik nemzetközi kongresszusa ma folytatta tegnap megkezdett munkálkodását; a napirenden első tárgyként a nemzetközi hírlapírószövetség alapszabályainak tárgyalása volt. Különösen élénk vita a külföldi hírlapírók és szerkesztők helyzeténél fejlődött ki. — A kongresszust Csáky Hieronymi és Fejérváry miniszterek levélben üdvözlökték.

H i r d e t é s e k.

462. sz. B. v. k. 1896.

Arverési hirdetmény.

Közírré tételük, miszerint a tekintetes nagybecskereki kir. járásbírósnak 1896. évi 3082. szám alatt kelt végzése folytán Andrein Juon kistoráki lakos részére, Pauszku Juon kistoráki lakosnál 58 frt 50 kr és jár. iránti biztosítási végrehajtás útján 1896. évi február hó 20-án lefoglalt 341 frtra becsült lovak, 1 kocsi, 2 lószerszám, 11 drb juh, 20 mm. tengeriből álló ingóknak alperes lakásán Kis-Torákon bírói árverésen készpénz fizetése mellett leendő eladatása 1896. évi június hó 23-ik napjának délelőtti 10 órára tüzetett ki.

Együttal felhívatnak mindazok, kik az árverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, de az, ha részükre a foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, ugy az esetben is, ha elsőbbségük bérleti vagy haszonbérleti viszonyon alapszik és ezen törvényes zálogjoguk a végrehajtási jegyzőkönyvben meg van ugyan említve, azonban a követelés összege ugyanott kitüntetve nincs, miszerint az 1881. évi LX. t. cz. 111. § ához képest elsőbbségüket az árverés megkezdéseig alólirhoz egy példányban írásban adják be, avagy szóval jelentsék be, annál is inkább, minthogy későbbben bejelentett elsőbbségek végrehajtató kielégítést nem gátolván, igényiök a vételár fölöslegére fognak utasítani.

Kelt Nagybecskereken, 1896. évi június hó 2-án.

Kiss István,
kir. bír. végrehajtó.

575-1.1

2115 sz. hk. 1896.

Az antalfalvai főszolgabírósgátó 1

Idézés.

Jankov Anka perlaszi lakos ismeretlen helyen tartózkodó házközösségi tag az 1885: XXIV. t. cz. végrehajtása tárgyában kiadott utasítása 18. §-hoz képest felhívatik, hogy a Jankov-féle 32. számú házközösség megszüntetése ügyében Perlasz község házához 1896. évi szeptember hó 1-ső napjának d. e. 8 órájára kitűzött tárgyalásra vagy személyesen jelenjen meg, vagy pedig a részükre Likics Ignya perlaszi lakos személyében kinevezett gondnokot célszerű képviselőjükre nézve kellően utasítsa, mert ellenkező esetben ezek elutasításának következményeit magának tulajdonítsa.

Antalfalva, 1896. évi június hó 6-án.

Grofsoreán,
hk. főszolgabíró.

574-1.1

977. szám. 1896.

573-1.1

Haszonbérbeadási árverezési hirdetmény.

Földmiveltésügyi m. kir. miniszter ur Ő nagyméltóságának 1896. évi 35.767 számú magas rendeletéből kifolyólag ezennel közírré tételük, hogy az alább felsorolt bértárgyak a pancsovai ispánság hivatalos helyiségében, folyó évi július hó 2-án d. e. 9 órakor megtartandó, és zárt írásbeli ajánlattal egybekötött nyilvános árverésen haszonbérbe fognak adatni.

Az árverés megkezdése előtt a kikiáltási árnak 10%-a bánatpénzként leteendő és az 50 kros bélyeggel ellátott szabályszerű zárt írásbeli ajánlatokhoz is 10% bánatpénz melléklendő, és az árverés megkezdése előtt leadandó, mert későn érkező ajánlatok nem fogadtatnak el. A zárt írásbeli ajánlatban a megajánlott évi bérösszeg szóval is kiírandó, és az ajánlatban kijelentendő az is, hogy az árverési és szerződési feltételek ajánlattevő előtt ismereteseek, és az ajánlat elfogadása esetében ajánlattevő kötelezi magát azok betartására.

Vagyontalan egyének, a multa nézve hátralékos régi bérlők, továbbá csőd-, gyámság vagy gondnokság alatt álló egyének az árverezésben részt nem vehetnek. — Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az árverés és szerződési feltételek az ispánságnál, a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Végül versenyezni óhajtóknak tudomására hozatik az, hogy miniszter ur Ő nagyméltósága a legnagyobb ajánlat elfogadásához kötve nincsen.

Sorszám	Község neve, melyben a bértárgy fekszik	A bértárgy megnevezése	Terület		Kikiáltási ár		A bérlet tartama	
			1600 □ öles	hold □-öl	frt	kr	kezdet	lejárt
1	Borcsa	Borcsa-szeferkerini 7-ik számú halászati jog	—	—	254	—	1897 jan. 1.	1902 decz. 31.
2	"	Borcsa-szeferkerini 8-ik számú halászati jog	—	—	1202	—	1897 jan. 1.	1902 " 31.
3	"	Gizellahaini maradvány föld . . .	72	769	157	—	1896 okt. 1.	1899 szept. 30.
4	"	Gizellahaini IV-ik öbl. réti föld . . .	200	—	77	—	" " 1.	1899 " 30.
5	Oppova	IV. öbl. Duna előtér	73	551	177	—	" " 1.	1899 szept. 30.
6	"	Oppova 29. és Vizella 10. sz. halászati jog	—	—	1318	—	1897 jan. 1.	1902 decz. 31.
7	Osztrova	Osztrova 18-ik számú halászati jog	—	—	128	—	" " 1.	1902 " 31.
8	Pancsova	Vadászati jog a IV., V. és VIII. öblözetben	—	—	51	—	1896 szept. 1.	1902 aug. 31.
9	Sztarcsova	Halászati jog a Ponyavicza mentén ásott csatornáknak . .	—	—	27	—	1897 jan. 1.	1902 decz. 31.

Kelt Pancsován, 1896. évi június hó 12-én.

A m. kir. kincst. urad. ispánság.

H i r d e t é s e k

felvételnek

e lap kiadóhivatalban.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál Nagybecskereken.

Pleitz
Nagy
hova
sek
nalko

Na

birás
gyalá
zás
teti
lehet
nyuga
kedv
a leth
lást
szük,
vény
ugyan
nyári
vényja
rásról
képvis
eső
meg
nak
egyez
összszel
delik-e
még re
A
igazsá
szóló
tesen v
még ko
erősiten
utolsó
lőházb
önként
igazsá
előkelő
beszéde
élessége
kötve, az
szágban
hirneves
igazsá
tetek át
legvitális
nek örök
rája biz
érdekeit.

A kör
Béla lassu,
betegszoba
fület megü
beszél egyi
A neh
urat szeliden
becsületes re
— Min
virágjaiba.
rült hozzá
hordja a kat
szerelmes,
arczképet ta
majd meglá
dikkal is és
szodik.
Az öre
életében, mi
költözött, ha
köztetni: a r
korszakot.
Tulajdo
tárt, hol ért
hol kezdődött
ősz idején ho